

BÜLTEN

21 Ağustos 2025

HUKUKİ GÜVENCE VE ORTAKLIK ESNEKLİĞİYLE ANONİM ŞİRKETLER

Bir ortaklık kurulurken atılacak en temel ve stratejik adımlardan biri, şirketin hukuki türünü doğru belirlemektir. Bu seçim, ortakların sorumluluklarından yönetim esnekliğine kadar tüm yapıyı doğrudan etkiler. Bu kapsamda en çok tercih edilen iki şirket türü olan Anonim Şirket (“AŞ”) ve Limited Şirket (“LTD”) arasındaki temel farklar aşağıda açıklanmaktadır;

1. Ortakların Sorumluluğu (Kişisel Mal Varlığının Güvencesi)

Anonim Şirkette ortakların sorumluluğu, şirkete koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlıdır. Şirketten alınamayan vergi, SGK gibi kamu borçlarından dolayı ortakların kişisel mal varlığına gidilemez.

Limited Şirkette ise Ortaklar, şirketten tahsil edilemeyen kamu borçlarından sermaye payları oranında şahsen sorumludur. Şirketin vergi borcu için ortağın şahsi banka hesabına veya mülküne başvurulabilir. Sonuç olarak; anonim şirket ortakları için güçlü bir finansal koruma kalkanı sunarken, limited şirket ortakları için yüksek bir kişisel risk barındırmaktadır.

2. Pay (Hisse) Devir Kolaylığı

Anonim Şirkette pay devri için noter veya ticaret sicili zorunluluğu yoktur. Devir işlemi, hisse senedinin türüne göre sadece ciro ve teslim ile hızlıca yapılabilir.

Limited şirkette ise pay devri işleminin noterde yapılması, genel kurul tarafından onaylanması ve ticaret siciline tescil edilmesi kanuni şart olup, aksi halde pay devrinin gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

Bu husus özellikle, limited şirkette pay devri özgürlüğünü sınırlandırmakta; pay devrini masraflı ve bürokratik bir süreç haline getirmektedir. Sonuç olarak anonim şirkette pay devri özgürlüğü bir nevi “sınırsız” olarak nitelendirilebilecektir. Bu kapsamda anonim şirket; ortakların, yatırımın veya şirketin durumuna göre hızlı kararlar almalarına en uygun şirket türüdür.

Limited şirkette ise pay devri özgürlüğü kanun tarafından belirli şartlara tabi tutulmakta ve ortakların değişen piyasa koşullarına göre hızlı karar almalarına imkan tanımamaktadır.

3. Yönetim Modeli ve Sorumluluk Çerçevesi

Anonim Şirket yönetim kurulu üyelerinin ortak olması zorunlu değildir. Şirket dışarıdan profesyoneller tarafından yönetilebilir. Bu kapsamda yönetimden doğan hukuki ve cezai sorumluluklar, yönetici olan profesyonellere aittir, doğrudan ortaklara yüklenmez.

Limited Şirkette ise en az bir ortağın şirket müdürü (yöneticisi) olması kanunen zorunludur. Müdür olan ortak, bu görevden kaynaklanan tüm hukuki ve cezai sorumlulukları kişisel olarak üstlenir.

Sonuç olarak anonim şirket yapısı kurumsallaşma ve profesyonel işleyişe yakın olup, limited şirket tüm riskini ve yönetim sorumluluğunu doğrudan ortaklara yüklemektedir.

Kurumsallaşma, büyüme ve yatırımcı çekme gibi hedefler için Anonim Şirket tarafından sunulan sorumluluk kalkani, hisse devri esnekliği ve profesyonel yönetim imkanı ile genellikle daha avantajlı ve modern bir yapı olarak öne çıkmaktadır.

Mevcut limited şirketin tür değişikliği ise Türk Ticaret Kanunu uyarınca mümkün olup, hızlı ve kolay bir prosedürdür. Şirket tür değişikliği sayesinde; özellikle gelecekte ortaklar için yatırım ve satış süreçlerinde anonim şirket önemli avantajlar sağlayacaktır.

Ortaklık ilişkileri kapsamında, seçilen şirket türünden bağımsız olarak ortaklar arasındaki ilişkiler ve ortaklığın koşulları; ortaklığın anayasası niteliğindeki Hissedarlar Sözleşmesi ile düzenlenecektir.

